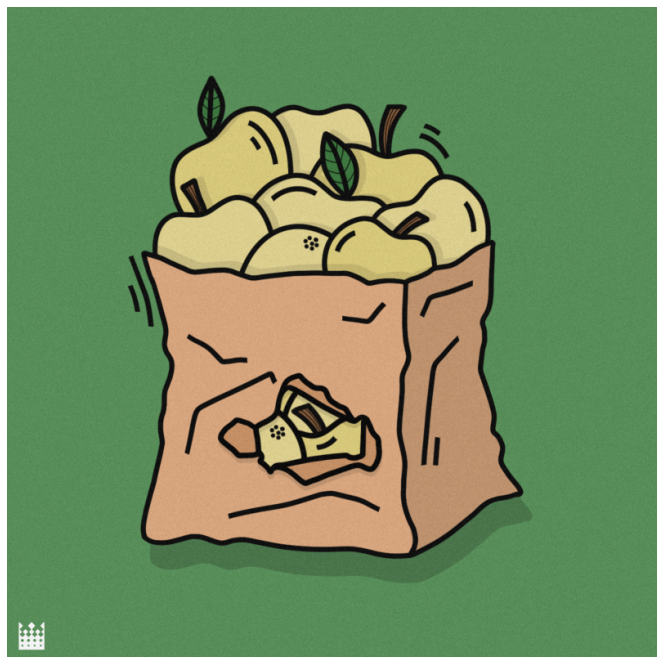

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PAPIERÓWKA

Zuzanna Kwapińska

PAPIERÓWKA to jedna z niegdyś najpopularniejszych i najpowszechniej uprawianych odmian jabłoni. Ponoć pochodzi z Kurlandii, Żmudzi lub Inflant, na co wskazuje też jej dawna nazwa: oliwka inflancka lub oliwka zielona. Była znana i uprawiana już w XIX w., a być może i wcześniej.

PAPIERÓWKA to nazwa polska, ale mająca swoje odpowiedniki w językach naszych sąsiadów: lit. pot. popierinis (dosł. papierówka), ukr. паперівка (ts.) W innych językach nazwy odwołują się również do skojarzeń z barwą skórki lub miąższu, ale są bardziej oczywiste: ang. white transparent, yellow transparent, nm. weißer klarapfel, est. valge klaarõun, lit. oficj. baltasis alyvinis, łot. baltais dzidrais, ros. белое наливное... Rzeczownik PAPIERÓWKA to typowy derywat asocjacyjny: jego znaczenie nie wskazuje w żaden sposób na znaczenie wyrazu podstawowego (papierówka to nie jest przecież „jabłko z papieru”), tylko odwołuje się do skojarzeń wywoływanych przez wyraz podstawowy. PAPIER z jednej strony kojarzy się z bielą, jasnością, czystością, z drugiej z czymś cienkim, delikatnym, niemal przezroczystym. Oczywiście skojarzeń może być znacznie więcej, ale akurat te przesądziły o powstaniu polskiej nazwy jasnych, połyskliwych, kruchych jabłek o bieluteńkim miąższu pokrytym cieniutką, miejscami niemal przezroczystą skórką, nietrwałych, bo nieodpornych na zniszczenia i brutalne traktowanie, ale tak pysznych...